

KULLANILAN MADDE TÜRÜNE GÖRE BAĞIMLILIK PROFİLİ DEĞİŞİKLİK GÖSTERİYOR MU?

Kültegin Ögel, Figen Karadağ, Cüneyt Evren, Defne Tamar Gürol

¹Acibadem University Medical Faculty

²Maltepe University Medical Faculty

³Bakirkoy mental hospital AMATEM

Bulletin of Clinical Psychopharmacology 2011;21(Suppl. 2):S154-5

Bağımlılık Profil İndeksi (BAPİ) bağımlılık şiddetini ve bağımlılığı etkileyen farklı boyutları değerlendirmek için oluşturulmuş bir öz bildirim ölçeğidir. BAPİ 37 sorudan ve 5 alt ölçekten oluşmaktadır. Alt ölçekler, madde kullanım özelliklerini, bağımlılık tanı ölçütlerini, madde kullanımının kişinin yaşamına etkisini, madde kullanımı için şiddetli isteğini (craving) ve madde kullanımını bırakma motivasyonunu ölçmektedir. Bu araştırmanın amacı ölçeğin alkol ve alkol dışı madde kullananlar için psikometrik özelliklerini değerlendirmektir.

Yöntem

Araştırmaya iki bağımlılık kliniği ve bir cezaevinden toplam 345 alkol ve/veya madde kullanıcısı alınmıştır. Ölçek bağlantılı geçerliği değerlendirmek üzere Michigan Alkolizm Tarama Testi (MATT), Değişime Hazır Olma ve Tedavi İsteği Ölçeği (SOCRATES), Penn Alkol Aşerme Ölçeği (PAAÖ), Madde Aşerme Ölçeği (MAÖ), Bağımlılık Şiddetini Belirleme Ölçeği (Addiction Severity Index-ASI) ve SCID-I kullanılmıştır.

Bulgular

Güvenilirlik analizinde, ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0.89 bulunmuştur. Alkol kullananlar için ölçek Cronbach alfa katsayısı 0,76 iken, madde kullananlar için 0,70 olarak saptanmıştır. Alt ölçeklerin Cronbach alfa katsayıları 0.63-0.86 arasında değişmektedir. Bu katsayı alkol kullananlar için 0,57 ile 0,83 arasında, madde kullananlar için ise 0,67 ile 0,86 arasında saptanmıştır. Alt ölçeklerin Cronbach alfa katsayıları Tablo 1'de verilmiştir.

Genel olarak bakıldığında açıklayıcı faktör analizinde toplam varyansın %52.39'unu temsil eden 4 faktör elde edilmiştir. Alkol kullananlar için varyansın %48.5'ini temsil eden, madde kullananlar için ise %50.9'unu temsil eden 4 faktör elde edilmiştir. Faktör yükleri Tablo 1'de verilmiştir. Genel olarak ROC eğrisi altında kalan alan 0.90 olarak saptanmıştır. ROC eğrisi altında kalan alan alkol kullananlar için 0,81, madde kullananlar içinse 0,93 olarak bulunmuştur (Grafik 1 ve 2).

BAPİ şiddetli istek alt ölçeği PAAÖ/PMAÖ ile, motivasyon alt ölçeği ise SOCRATES ile bağlantılı bulunmuştur. BAPİ toplam puanı ile MATT ortalama puanı ve ASI ölçeğinin Tıbbi Durum, Madde kullanımı, Yasal durum ve Aile-sosyal ilişkiler alt başlıklarının bileşik puanları bağlantılı bulunmuştur.

Sonuç

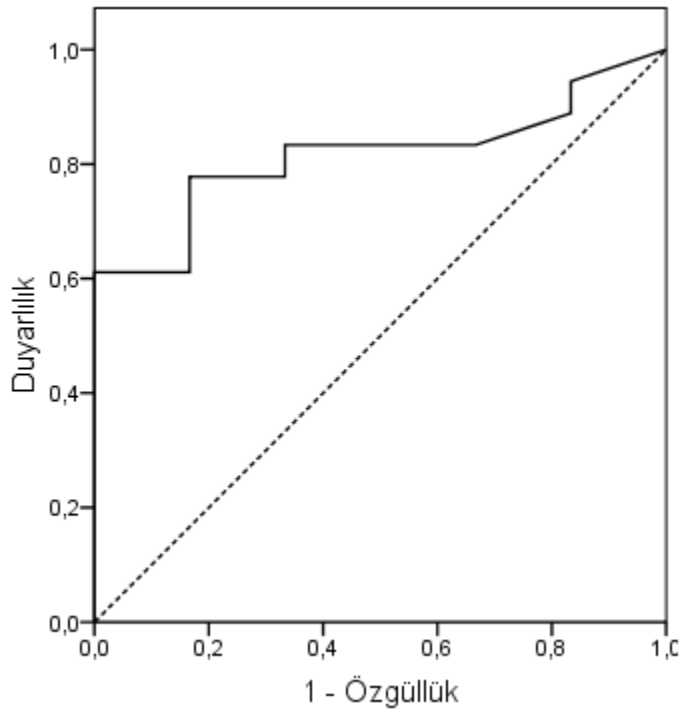
Bağımlılık Profil İndeksi'nin alkol ve alkol dışı madde kullananlar için psikometrik özelliklerin tatmin edici olduğu saptanmıştır. Genel ölçeğin psikometrik özellikleri alkol ve

alkol dışı madde kullanımını içeren bulgular uyuşmaktadır. Sonuç olarak BAPİ'nin hem alkol hem de alkol dışı maddeleri değerlendirebildiği söylenebilir.

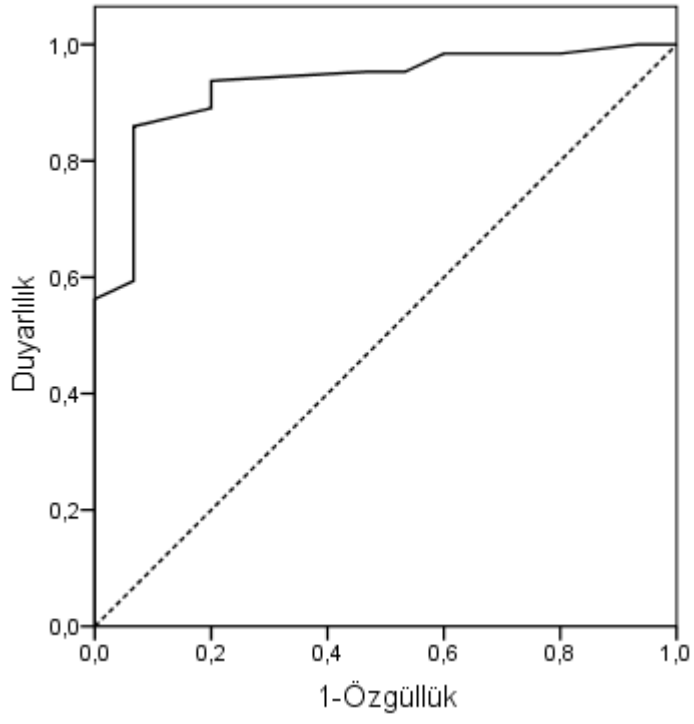
Tablo 1.

	Cronbach Alfa Katsayıları			Factör yüklenmesi		
	Toplam	Alkol	Madde	Toplam	Alkol	Madde
Tanı	0,71	0,62	0,73	0,85	0,84	0,82
Yaşama etkisi	0,86	0,83	0,86	0,84	0,80	0,82
Şiddetli istek	0,77	0,82	0,71	0,74	0,66	0,81
Motivasyon	0,63	0,57	0,67	0,37	0,48	0,36

Grafik 1: Alkol kullananlarda ROC eğrisi

Grafik 2: Madde kullananlarda ROC eğrisi

Does profile of addiction change according to the type of the substance used?

Kültegin Ögel, Figen Karadağ, Cüneyt Evren, Defne Tamar Gürol

Bulletin of Clinical Psychopharmacology 2011;21(Suppl. 2):S154-5

Addiction Profile Index (BAPI) is a self-report scale that is developed in order to assess addiction severity and different dimensions of addiction. BAPI is composed of 37 items and 5 subscales. Subscales assess substance use characteristics, addiction diagnosis criteria, the effects of substance use to the person's life, craving, and motivation to give up. The aim of this study is to investigate the psychometric properties of the scale for people who uses alcohol and substances.

Method

345 alcohol and/or substance abusers participated to the study from two addiction treatment clinics and a prison. Validity of the questionnaire is tested with Michigan Alcoholism Screening Test (MAST), Readiness to Change Questionnaire (SOCRATES), Penn Alcohol Craving Scale (PACS), Structured Clinical Interview for DSM-IV Axis I Disorders (SCID I), and Addiction Severity Index (ASI).

Results

Cronbach alpha coefficient was found to be 0.89. Cronbach alpha coefficient for alcohol abusers was found to be 0.76, whereas it was found to be 0.70 for substance abusers. Cronbach alpha coefficients for the subscales range from 0.63 to 0.86. This coefficient ranges from 0.57 to 0.83 for alcohol abusers, and for substance abusers it ranges from 0.67 to 0.86.

Four factors were obtained according to the explanatory factor analysis and these 4 factors represent the 52.39 percent of the whole variance. Two factors representing 48.5% of the variance for alcohol abusers were obtained, and two factors representing 50.9% of the variance for substance abusers were obtained. In the ROC analyses, area under curve was found to be 0.90. The ROC analysis has shown that area under curve for alcohol abusers is 0.81, and for substance abusers 0.93 (Graph 1 and 2).

BAPI craving subscale was found to be consistent with PACS and motivation subscale was found to be consistent with SOCRATES. BAPI total score has shown significant correlation with MATT average score and composite score of the Medical Condition, Substance Use, Legal Status and Family Social Relations subscales of ASI questionnaire.

Discussion

The results have shown that psychometric properties of BAPI is satisfactory for alcohol and substance abusers. The psychometric properties of the total scale and the data of alcohol and substance abuse is similar. Finally, we can say that BAPI can assess bot alcohol and substance abuse other than alcohol use.